

**”EKA KERTAA
SUUHYGIENISTILLÄ,
SAATAN MENNÄ UUDELLEEN”**

Suun terveydenhuolto sateenvarjo –
hankkeen päätösseminaari 6.10.2009

Janne Alahelisten ja Kristiina Kuusi

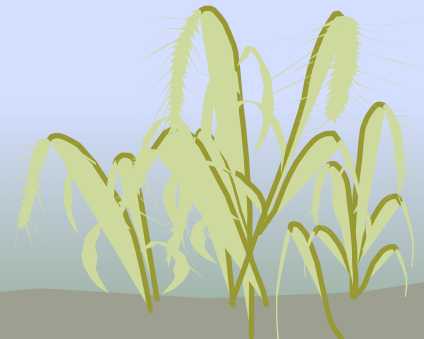
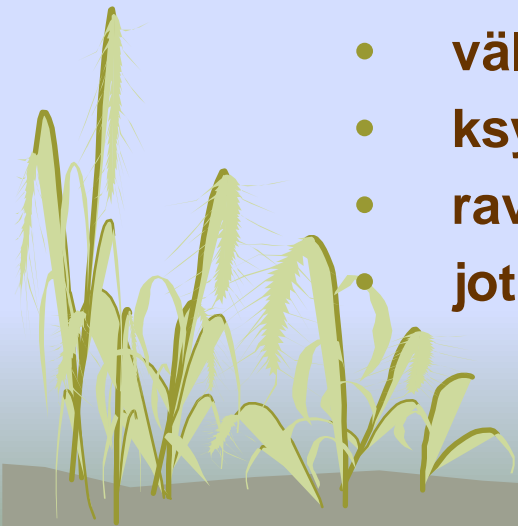
Onko suunhoitoprojektiin osallistumisella ollut vaikutusta suunhoitotottumuksiisi?

Kuntoutujien vastauksia:

- ei lainkaan 2
- Paljon 11

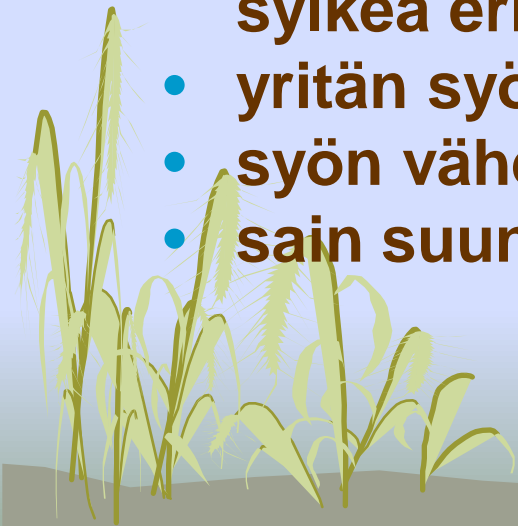
Mikä muuttui:

- hampaiden harjaus 11
- tai harjausvälineet 11
- välien puhdistus 10
- ksylitolin tai fluorin käyttö 13
- ravitsemustottumukset 6
- jotakin muuta, mitä 3

Mikä muuttui?

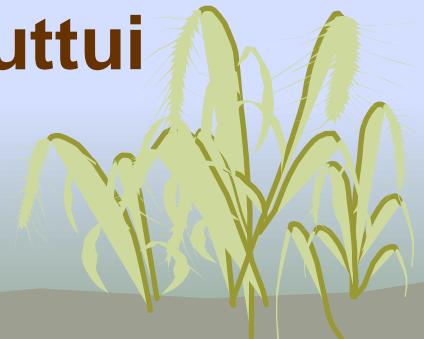
- harjaustekniikka
- harja ja hammastahna
- säännöllinen hammaslangan käyttö ja päivittäinen harjaus
- sähköhammasharjan käyttö
- suu on puhtaampi
- aiemmin oli tosi kuiva suu, mutta nyt tuntuisi sylkeä erittyvän enemmän
- yritän syödä niin, etten napostelisi kaiken aikaa
- syön vähemmän karkkeja
- sain suun kuntoon

Muuttuiko suhtautumisesi suun terveyteen projektin aikana?

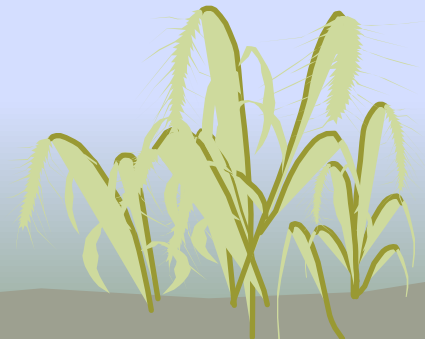
Hoitajien vastauksia:

- muuttui aktiivisemmaksi
- olen saanut tietoa ja näin olen voinut kysellä kuntoutujilta missä vaiheessa he ovat menossa
- itse aloin käyttää ksylitolituotteita
- keskustelu aiheesta käyty kaikkien kuntoutujien kanssa
- asian tärkeys kokonaishoidon osana kirkastui huomattavasti
- Oma ”hammashoitokulttuurini” muuttui hieman alkuinfon jälkeen

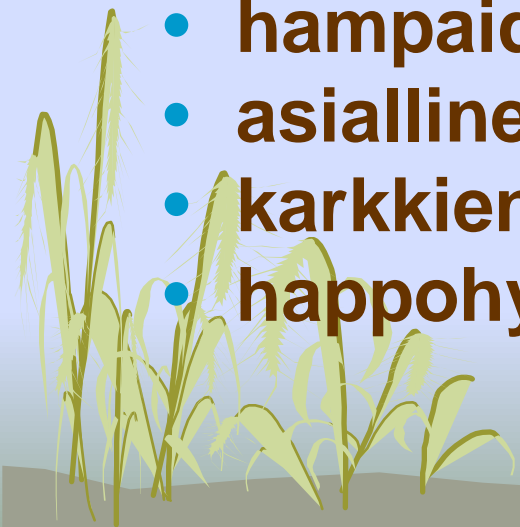
Toiko projektin aikana saamasi ohjaus uusia näkökulmia suun hoitoosi?

- Kaikki vastanneet kuntoutujat olivat saaneet jotain uutta tietoa, useimmat vastanneet olivat saaneet paljon uutta tietoa

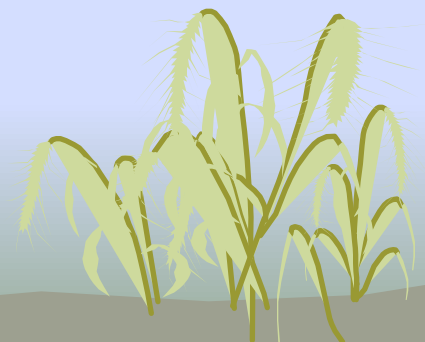
Tärkein uusi asia, jolla on vaikutusta suusi terveyteen?

- ksylitolin vaikutus happohyökkäykseen
- kiinnostuin hoitamaan hampaitani ja nykyään kehtaan katsoa peiliin
- välien puhdistuksen merkitys
- hammasväliharjat ja se, että sähköhammasharja on tehokkaampi
- hampaiden oikea harjaustekniikka
- asiallinen ohjaus, välineet ja niiden käyttö
- karkkien ja välipalojen vaikutus hampaille
- happohyökkäyksen vaikutus

Hoitajien vastauksia:

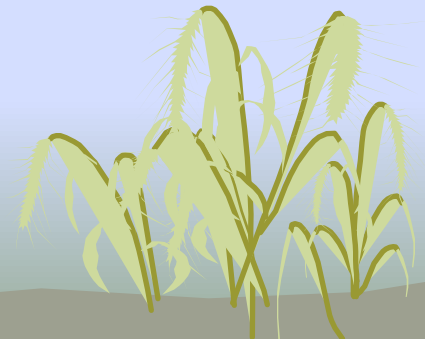
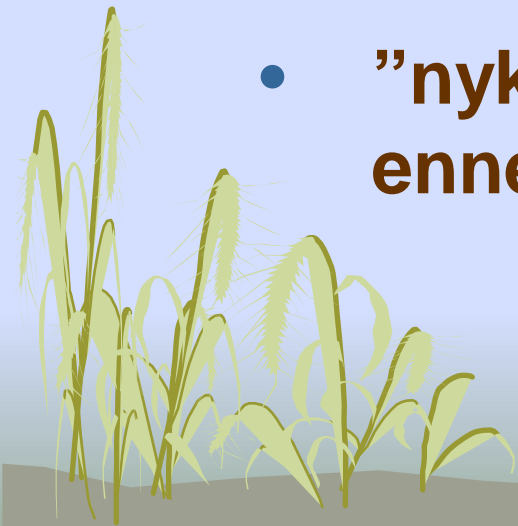
- info oli hyödyllinen myös itselle
- kyllä, infotilaisuus oli hyvä
- yhteistyö on tärkeää ja motivoivaa
- kun tulee normaalikäytännöksi ei erityisjärjestelyjä tarvita, hyvä asia
- juuri siellä alkuinfossa tuli paljonkin uutta tietoa

Onko suhtautumisesi suunhoitoon muuttunut?

Kuntoutujien vastauksia:

- ei lainkaan 2
- pidän sitä hieman tärkeämpänä nyt 4
- pidän sitä hyvin tärkeänä asiana nyt 10
- ”nykyään tykkään huolehtia hampaistani, ennen se oli pakkopullaa”

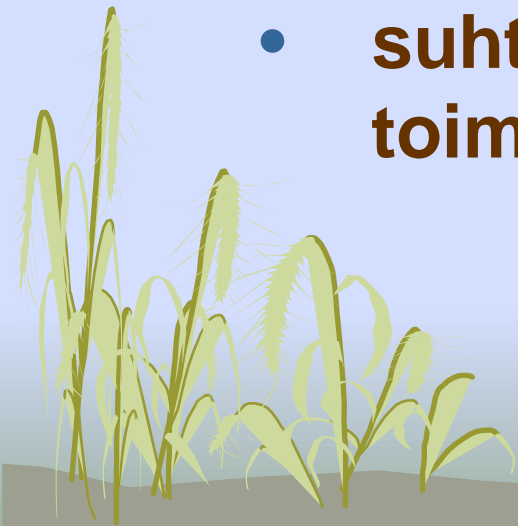

Oletko huomionnut suun terveyden kuntoutujiesi hoidossa ja kokonaistilanteessa?

- projektissa olleet kuntoutujat ottavat asiaa välillä esille
- muutamissa tapauksissa kiinnitän hampaiden kuntoon aktiivisemmin huomiota
- kysyn koska viimeksi ollut hammashuoltoon kontaktia
- olen lukenut tiedotteet, jotka saadusta hoidosta on tullut liitettäväksi papereihin
- olen ottanut asian puheeksi kuntoutujien kanssa
- nyt on myös kuntoutussuunnitelmassa suun hoidolle oma sarakkeensa
- nykyisin entistä paremmin projektin ansiosta
- hyvä, että kuntoutussuunnitelmakaavakkeessa on asia huomioitu, niin ei pääse jatkossakaan unohtumaan
- olen yrittänyt muistaa kysellä viimeisimmästä hammaslääkäri kerrasta ja kuinka kauan siitä on

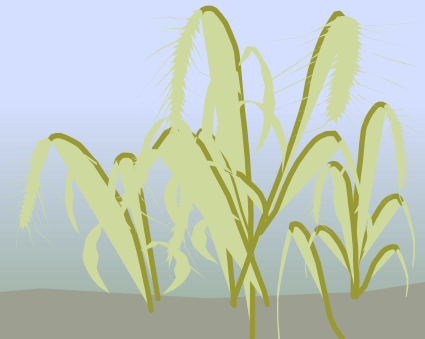
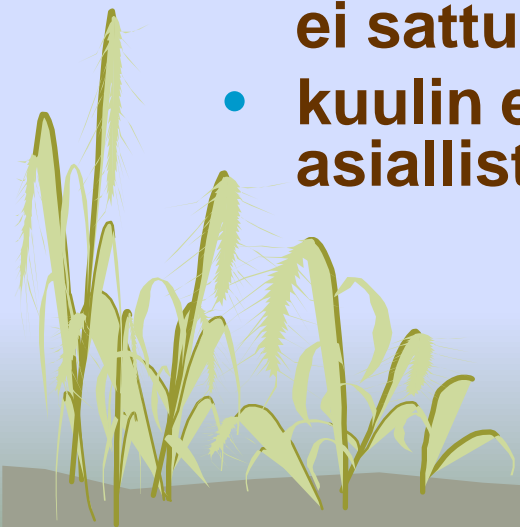
Onko projektiin osallistumisella ollut vaikutusta suhtautumiseesi hammashuollossa käynteihin?

- ei muutosta suhtautumisessa 0
- pelkään vähemmän hammastoimenpiteitä 8
- suhtautuminen hammaslääkärin toimintaan muuttui 4
- suhtautuminen suuhygienistin toimintaan muuttui 15

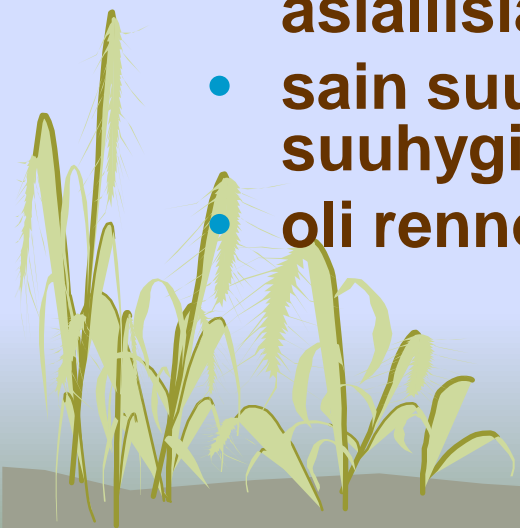
Miten vaikutti?

- ensimmäistä kertaa olin suuhygienistillä, saatan mennä uudelleen
- eka kerta suuhygienistillä, kivaa, sai paljon hyödyllistä tietoa, joka jäi mieleen
- kiireetön ja yksilöllinen ohjaus tuntui hyvältä
- en ollut aikaisemmin ollut suuhygienistillä, ei pelottanut yhtään, niillä oli aikaa mulle
- positiivinen kokemus kaikin puolin, ihmisläheistä, ei sattunut eikä piikitetty
- kuulin ensimmäisen kerran suuhygienististä, asiallista ja mukavaa sakkia

Miten vaikutti...

- hammaslääkärin kunnioitus nousi
- suuhygienistillä olin eka kertaa, asiallista oli, hoitavat asiansa hyvin, on rennompaa kuin yleensä
- hammaslääkəriin suhtaudun vieläkin varauksella, mutta en ihan enää kammoa
- suuhygienistä en ollut kuullutkaan, suhtautuminen muuttui täysin, molemmat asiallisia ja hyviä
- sain suuni kuntoon, ilman projektia ja suuhygienistejä en olisi pystynyt
- oli rennompaa ja hyvä fiilis

Onko ohjaustapasi muuttunut suun terveydenhoidon asioissa?

- asiaan tulee kiinnitettyä nykyisin huomiota, mitä tässä työssä ei aiemmin ensisijaisesti tullut ajatelleeksi
- ehkä tiedostan asian ja se tulee otettua myös puheeksi
- olen tiedostanut asian tärkeyden ja osannut enemmän kertoa suun terveydenhoidosta
- ei juurikaan... yritän kyllä muistaa kysyä siitä viime kertaisesta hoitokäynnistä
- se kuntoutussuunnitelmakehässä oleva ”suun terveys”- kohta on todella hyvä muistutus itse kullekin

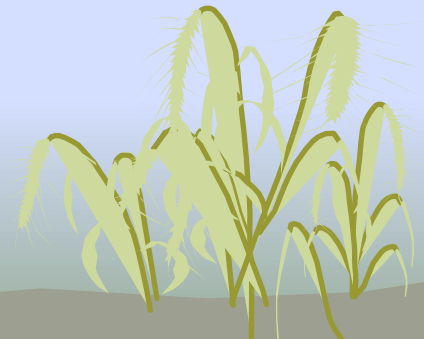
Mitä mieltä olet tämän tyyppisestä yhteistyöstä erikoissairaanhoidon ja hammashuollon välillä?

Kuntoutujien vastauksia:

- sain hampaani viimeinkin kuntoon, toivon tämän jatkuvan
- hyvä tapa toimia, palvelee hyvinvointia ja edistää sitä
- helppoa ja mukavaa, sai aikoja, soisin tämän jatkuvan
- tosi hyvä, saa hampaat samalla tarkastettua, jatko olisi suotavaa
- tosi hyvä juttu, säästyi pitkä penni, ei olisi tullut hoidettua kuntoon ilman tätä
- kiva syödä omilla hampailla

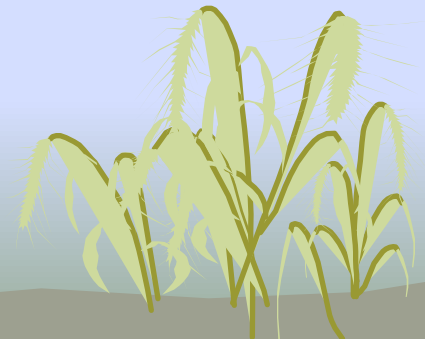
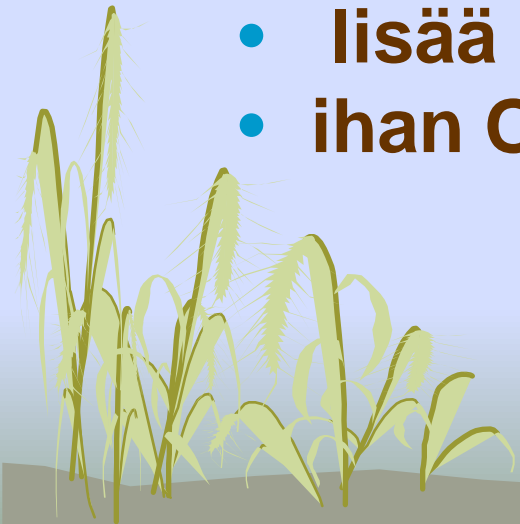
Kuntoutujien mielipiteitä yhteistyöstä...

- hyvä idea, sai hyvät ohjeet ja aloitusvälineet
- tutut suuhygienistit hyvä juttu, helpottaa suun hoitamista
- helpottaa kun oma hoitaja kysyy ja lähettää hoitoon
- tuttu henkilökunta helpottaa hoitoon tuloa
- saa tukea omalta hoitajalta suun hoitoon, hyvä asia
- jatko olisi suotavaa
- sai helposti aikoja
- palvelee hyvinvointia
- oli mukavaa

Hoitajien mielipiteitä yhteistyöstä

- **toiminta on hyvää ja tarpeellista, ottaen huomioon kuntoutujien vaikeuden itsenäisesti hoitaa kyseisiä asioita**
- **uskon että murtaa raja- aitoja**
- **molemmanpuoleinen ymmärtämys toisen erityisalaan vahvistuu**
- **lisää kokonaisvaltaista hoito- otetta**
- **ihan OK ja tarpeellista**

Hoitajien mielipiteitä...

- erittäin tärkeää mm. motivoinnin kannalta ja pelkopotilaiden saamiseksi hammashoitoon
- yhteistyö on tärkeää ja motivoivaa
- kun tulee normaalikäytännöksi, eikä erityisjärjestelyjä tarvita, on helppoa
- erittäin hyvä juttu! Psykiatrian hoitaja antaa tietouttaan hammashuollolle ja saa sieltä tietoa

Mitä toivoisit jatkossa suun terveydenhuollosta?

Kuntoutujien vastauksia:

- tehokkaampaa puudutusta, paikattiin kuusi reikää kahdessa eri paikassa, toisessa ei puudutettu, ei sitä tarjottukaan enkä osannut pyytää, sattui niin ..., toisessa paikassa puudutettiin, mutta sattui silti
- säännöllinen tarkistus olisi hyvä
- suun kunnon tarkistusta parin vuoden välein ainakin
- projektin tyyppistä jatkoa, oli hyvä juttu

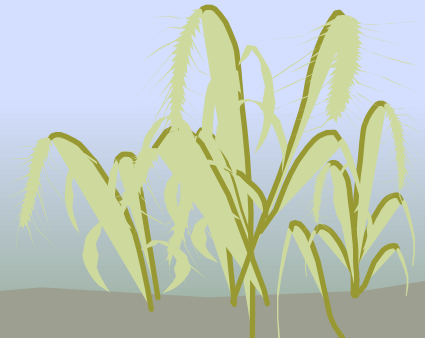

Kuntoutujien toiveita jatkosta...

- samat hoitajat jatkossakin, helpompi mennä ja luottaa
- hammaslääkärin ja suuhygienistin tarkastus aina välillä
- oma hoitaja voisi lähettää jatkossakin
- ajan varaus valmiiksi ei jäisi hampaat hoitamatta
- hampaitten puhdistus säännöllisesti
- tuttu suuhygienisti jatkossakin
- uskallan mennä nyt, mutta jos on pitkä väli, en tiedä

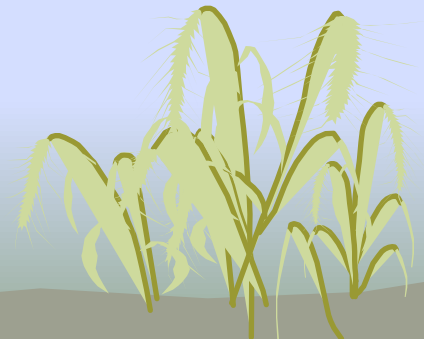
Hoitajien toiveita jatkolle...

- **toivottavasti projekti ”jää elämään ” jollain tasolla työhömme, ettei tehty työ häviä ilmaan**
- **matalankynnyksen yhteyden otot johonkin tiettyyn, tuttuun, asiasta tietävään henkilöön, esimerkiksi suuhygienistiin, helpottaisi asian ylläpitämistä**
- **harvajaksoiset infot hampaiden ja suun hoidosta kuntoutujille ja henkilökunnalle**
- **samankaltaista yhteistyötä**
- **projektin käytäntöjen jatkumista**

Hoitajien toiveita...

- **kuntoutujille ilmainen suun terveydenhoito ja säännölliset tarkastukset**
- **yhteistyön jatkoa**
- **kaikkien kuntoutujien osalta tilanteen ”tsekkaus”, raha ei saisi olla este**
- **yhteistyötä ja konsultaatioapua molemmin puolin**
- **infopaketteja ajankohtaisista hammashuollon asioista satunnaisesti vaikka sähköpostilla**

KIITOS!